

Fiskeridirektoratet

3. februar 2026

Høringssvar – Regulering av fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2026

Pelagisk Forening viser til høringsbrev av 19. desember 2025 om forskrift om regulering av fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2026.

Vårt høringssvar vil ta utgangspunkt i årets reguleringsforskrift, men vi kommer også til å diskutere muligheter for endring i konsesjonsforskriften for å best mulig legge til rette for lønnsom og forutsigbar fangst i framtiden.

Årets regulering

Pelagisk Forening er bekymret for Havforskningsinstituttets mangelfulle innsats/finansiering på bestandsforskning av selbestanden i både Vesterisen og Østisen (i norsk sone). Medlemmet i Pelagisk Forening sin erfaring fra de siste års fangst er at bestanden er voksende og at det er mer sel i Vesterisen enn tidligere. Det er derfor fortvilende at totalkvoten går ned som følge av mangelfull forskning.

Vi, i samarbeid med vårt medlem, mener at det med fordel kan inntas en bestemmelse om forskningsfangst i forkant av selve fangstsesongen. Formålet med fangsten vil da være å la forskere kunne ta sine prøver, foreta telling etc. mot en relativt beskjeden kostnad av fartøyleie. Fangsten kan tilfalle selfangeren med unntak av biologiske prøver som går til forskning.

Når det gjelder perioden for når man kan drive fangst mener vi at sluttdatoen for fangst med fordel kan utvides fra 30. juni til utpå høsten. Litt av lønnsomheten i fangst av sel i Vesterisen er primært knyttet til produksjon av selolje, og oljen utvinnes i all hovedsak av fet voksen sel. Voksen sel er mer tilgjengelig dess lengre ut i fangståret en kommer. Begrunnelsen for at fangsten er begrenset til 30. april har vært at forskerne har sagt det kan være vanskelig å utnytte fangsten.

Pelagisk Forening mener at også virkeområdet for fangst av sel kan utvides. Vårt medlem erfarer at bestanden i Østisen utenfor Russisk økonomiske sone er voksende, og vi mener bestanden av sel øst for 20 grader Ø, i nærheten av Svalbard, er et godt fangstområde. Norske myndigheter har også et ansvar for å drive forskning/telling av denne bestanden. Vi har også fått tilbakemeldinger fra enkelte snøkrabbefartøy som ser store mengder sel i norsk sone øst for 20 grader Ø. Vi mener at uttak av sel av denne bestanden er svært viktig for økt balanse i økosystemet i Barentshavet. Vi mener at det også her kan avsettes et kvantum for forskningsfangst for å kartlegge bestanden for et fremtidig uttak. Konkret mener vi altså at Østisen bør defineres som områder øst for 20 grader både i russisk sone og

norsk sone dersom forskning tilsier at bestanden er mye høyere enn bestandsestimatene til Havforskningsinstituttet.

Konsesjonsforskriften

For å sikre at selfangst kan bli mer attraktivt for flere enn de «faste» fangerne trengs det et fokus på å bedre forutsigbarheten for fangerne. Økt forutsigbarhet gir bedre muligheter for planlegging og gjennomføring, som igjen vil føre til økt lønnsomhet. For å bedre lønnsomheten mener vi Fiskeridirektoratet bør vurdere å gi tillatelser med varighet utover ett år ad gangen. Vi mener at dersom selfangst blir en mer «fast» konsesjon enn det som har vært til nå vil investeringsviljen fra finansieringsinstitusjoner gjøres enklere, og grunnlaget for å drive lønnsom fangst av sel vil øke.

I tillegg ser vi det som ei stor utfordring at Fiskeridirektoratet ikke kan behandle søknader om å delta i selfangst før reguleringsforskrift, utlysning av tilskudd etc. offentliggjøres i midten av februar (vanligvis), med frister i mars. Eierne av selfangstfartøy er avhengig av at slike søknader kan behandles tidlig slik at sjansen for tilsetninger av dyktige fangstfolk øker, samt gjøre andre forberedelser enklere. Vi ber om at reguleringsseksjonen i Fiskeridirektoratet sørger for at tillatelser kan behandle fortløpende, og at en ikke må vente til rett før oppstart av fangst før en får svar på sine søknader.

Når det gjelder kurs av selfangere viser vi til vår e-post av 3. oktober til Fiskeridirektoratet der vi ga innspill til hvordan kursene bør foregå. Dersom dagens modell for kursing av selfangere videreføres ber vi om at Fiskeridirektoratet sterkt vurderer å gjennomføre kursene digitalt da det kan spare rederiene, offentlig forvaltning og forskere/forelesere for en del unødvendige utgifter. I tillegg står rederiene friere til å velge utseilingsdato og slipper dermed å sende mannskap til Tromsø, for så å sende dem hjem igjen. Kursene har tidligere, i forbindelse med pandemien, blitt gjennomført digitalt, og både forvaltning og selfangere var fornøyde med at kurset kunne gjennomføres slik.

I tillegg mener vi at ikke alle om bord ei selfangstskute trenger å gjennomføre slike kurs da det i dag er slik at for eksempel maskinist og stuert ikke er deltakende i fangstoperasjonene, i motsetning til hvordan fangsten foregikk i «gamle dager».

Med hilsen

Pelagisk Forening - Pelagisk Servicekontor AS

Mariann Frantsen
daglig leder

Håvard Fause
seniorrådgiver